

OPERA

GLEDALIŠKI LIST

NARODNEGA GLEDALIŠČA V LJUBLJANI 1929/30

IZHAJA ZA VSAKO PREMIJERO

UREDNIK: MIRKO POLIČ

Gorenjski slavček

Premijera 13. oktobra 1929

*Elegantna dama
in gospod*

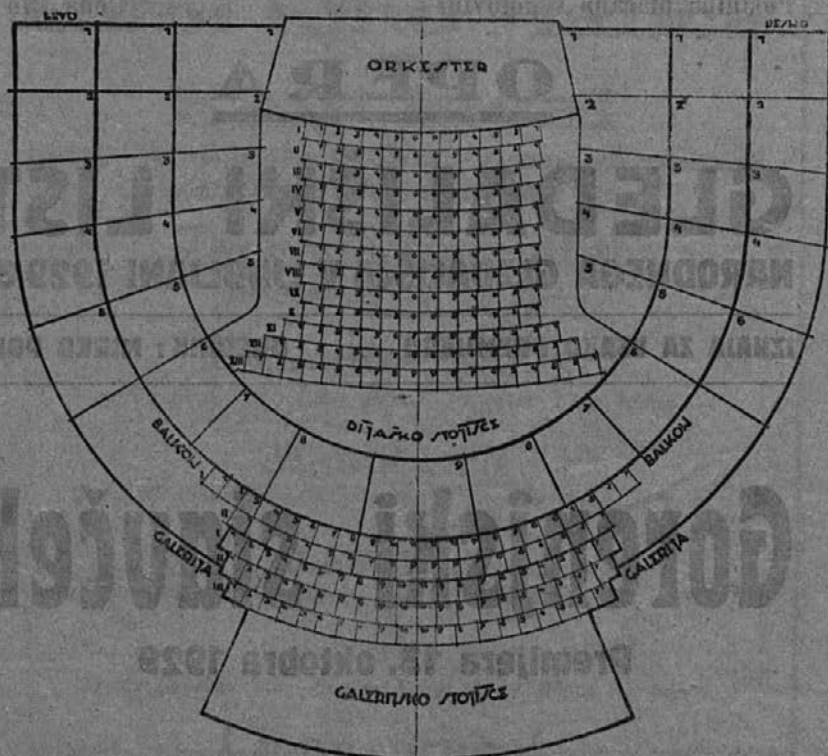
kupujeta nogavice in rokavice le v

specijalni trgovini

V. LESJAK

ŠELENBURGOVA ULICA 3

RAZVRSTITEV SEDEŽEV V DRAMI

JUTROVI MALI OGLASI

PRODAJO

KUPIJO

POSREDUJEJO

VSE in
VSAKOMUR

Oglasni oddelek »JUTRA« 1. JUBLJANA
PREŠERNOVA UL. 4

GLEDALIŠKI LIST

NARODNEGA GLEDALIŠČA V LJUBLJANI

Izhaja za vsako premijero

Premijera 13. oktobra 1929

Foersterjev „Gorenjski slavček“

Ko je skladatelj Foerster komponiral »Gorenjskega slavčka«, gotovo niti z daleka ni slutil, da je ustvaril s tem delom opero, katera bo postala za Slovence tisto, kar je za Čehe »Prodana nevesta«. Da, Foersterju gre celo večja zasluga. Težko je zapopasti, da se je skladatelj, ki je bil rodom Čeh, tako globoko in tako pristržno spojil s slovenskim duhom in prav posebej še s slovensko pesmijo. Ta »Gorenjski slavček« je resnična slovenska opera in kot taka bo še dolgo čakala na sestrico.

Kakor povsod in kakor je vselej, tako ob krstni vprizoritvi opera ni uspela tako, kot je zaslužila. Šele po dolgih letih kasneje je bilo njeno pravo rojstvo. Na narodni praznik 1. decembra 1922. leta se je vprizorila ponovno in pognala prave korenine, žela obilno uspeha in dosegla mnogobrojne ponovitve. Ako se jo sedaj zopet dviga in vnovič stavi v repertoar, ni to sila in potreba repertoarja, temveč potreba po folkloristični slovenski operi, ki vabi široke mase in boža s svojimi blagozvočnimi melodijami srce in uho poslušalca.

V delno izpremenjeni obliki prihaja na oder. To pa zato, ker se hoče komponistu približati bolj, kot ob svoji premijeri 1922. leta. Marsikako črtano mesto in marsikaka arija se bo pela sedaj po krstni predstavi zopet prvič. S tem pa seveda delo še ni izčrpano in preteklo bo morda še nekaj let, dokler ne bo ležal Slavček pred nami v popolnoma prečiščeni formi, ki bo jasno kazala bistvo in značaj komponista. To je delo za spretnega, nadarjenega in vztrajnega muzika — težko delo, a zato brez dvoma hvaležno.

Scenska oblika ostane tudi to pot ista. Prvine so naše gore, žitno polje, kapela, gostilna, solnčni dan in mesečina... Vse to povezano z jasnim trakom melodij naših narodnih pesmi... Vse to je naše, je izšlo iz nas in bilo je tako pred sto leti in tako bo ostalo. Veselega duha so Foersterjeve melodije in našle bodo slejkoprej odziva v nas.

Anton Foerster.

Rojen je bil 20. decembra leta 1837. v Osenicah na Češkem. Njegovi predniki so bili učitelji in so se že rodove nazaj ukvarjali z glasbo. Znamenit je posebno njegov brat Josip, ki je bil profesor na praškem konservatoriju in je znan po svojih krepkih skladbah, zlasti po svojem »Nauku o harmoniji«, ki je preveden v več jezikov. Po maturi leta 1858. je Foerster stopil v cisterijanski samostan v Višebrodu, je pa po 11 mesecih izstopil. Na univerzi v Pragi je dovršil leta 1863. pravo. Prešel je v tesnejše stike

Gorenjski slavček

Dirigent: M. Polič.

Komična opera v treh dejanjih. Spisala L. Pesjakova. Züngl. Uglasbil Anton Foerster. Predelal prof. K. Jeraj.

Režiser: prof. O. Šest.

Majda, vdova	N. Španova
Minka, njena hči	I. Ribičeva
Franjo, študent	J. Gostič
Chansonette, učitelj petja	P. Grba
Ninon, njegova soproga, plesalka	V. Popovičeva, — V. Jermanova
Štrukelj, oskrbnik	E. Rumpel
Rajdelj, njegov pisar	F. Mohorič
Lovro, prijatelj Franja	V. Janko
Krčmar	H. Sekula
Kurir	F. Jeltnikar
Pismonoša	Z. Bekš
Prva učenka Chansonetta	Šp. Ramšakova
Druga učenka Chansonetta	J. Jeromova

Vaščani, hlapec, nosači, soci, učenke Chansonetta.

Dejanje se vrši na Gorenjskem. — Prva vprizoritev l. 1872.

Blagajna se odpre ob 7. uri

Parter:	Sedeži I. vrste	Din 46
"	II. - III. vrste	" 40
"	IV. - VI.	" 38
"	VII. - IX.	" 35
"	X. - XI.	" 30

Lože: Lože v parterju	„ 180
„ l. reda 1-5	„ 180
6-9	200

Lože:	balkonske	Din	100
			120
Nadaljni ložni	parterju		25
	u redu		30
	na balkonu		20
Balkon:	Sedeži		30
	"		25
	"		18

Zavelek ob pol 8. uri

Galerija:	Sedeži I. vrste	Din 16
	„ II. „	„ 14
	„ III. „	„ 14
	„ IV. „	„ 10
	„ V. „	„ 10
	Stojišće	„ 4
	Dijaško stojišće. . . .	„ 7

Konec ob 10. uri

VSTOPNICE se dobivajo v predprodaji pri gledališki blagovni hiši opernem gledališču od 10. do pol 1. in od 3. do 5. ure

s skladatelji Bendlom, Prohasko in Smetano, na čigar glasbenem zavodu je kasneje poučeval klavir. Od leta 1865. do 1867. je živel v Senju in od tega leta dalje v Ljubljani, najprej kot kapelnik »Dramatičnega društva« in pevovodja »Čitalnice«, od leta 1868. dalje pa je bil vodja glasbe v ljubljanski stolnici in to skupaj 41 let. V Antonu Foersterju je bil močan talent za iskreno muziko, z dovtetno dušo za versko-muzikalni umetniški izraz, ki so ga potrebe njegovega poklica le še povečale. Kot temeljit strokovnjak, formalno in srčno visoko naobražen mož, je Foerster s svojimi teoretičnimi deli položil osnovni kapital za svoje neštete učence in usmeril tok glasbenega življenja v urejeno strugo muzikalnega znanja. Povsem je izpolnil svoje življensko delo kot cerkveni komponist. Komponiral je na stotine pesmi, maš itd., dirigiral zборе, orkestre in tudi sam prepeval. Zaeno je poučeval v Glasbeni šoli in vzgojil malone vse domače komponiste polpretekle dobe. Bil je tudi vesten smotrni urednik »Cerkvenega glasbenika«. V naš narod se je Foerster prelil z izredno asimilacijsko močjo svojega rodu. S svojstvi tega rodu je prinesel s seboj vzorno marljivost, plemenitost duha, umetniško resnobo in kremenito doslednost poklicnega glasbenika. Čas, ki je klical in potreboval učiteljev v raznih panogah naše umetnosti, je našel v Foersterju tenkočutnega vzornika. V najčistejšem smislu besede pa si je pridobil popularnost s svojimi moškimi, mešanimi zbori, kvarteti, a zlasti pa z opero »Gorenjski slavček«, prvič izvajano leta 1872. pod vodstvom samega komponista. Akoravno je šel razvoj svojo pot in so se glasbene zahteve obrnile v drugo smer, je živahni izraz in formalna popolnost Foersterjevih posvetnih skladb ohranila trajno vrednost. Klasičen vzor kot simfonska pesnitev »Turki na Slevici« je ostala arhitektonsko kot najjačji zbor starejše šole. Dalje je napisal »Ljubici«, »Njega nič«, »Spak«, »Povejte ve planine« itd. Anton Foerster je začrtal osnovnico slovenski narodni operi z »Gorenjskim slavčkom«.

Po vsej domovini je danes pokojnikovo ime (umrl je leta 1926.) spoštovano in pozabljeni so težki boji prve dobe naših glasbenih početkov. Pozabljeno pa ni življenje, ki je bilo posvečeno čisti umetnosti in žrtvam za narodno prosveto.

Newjorška Metropolitan opera.

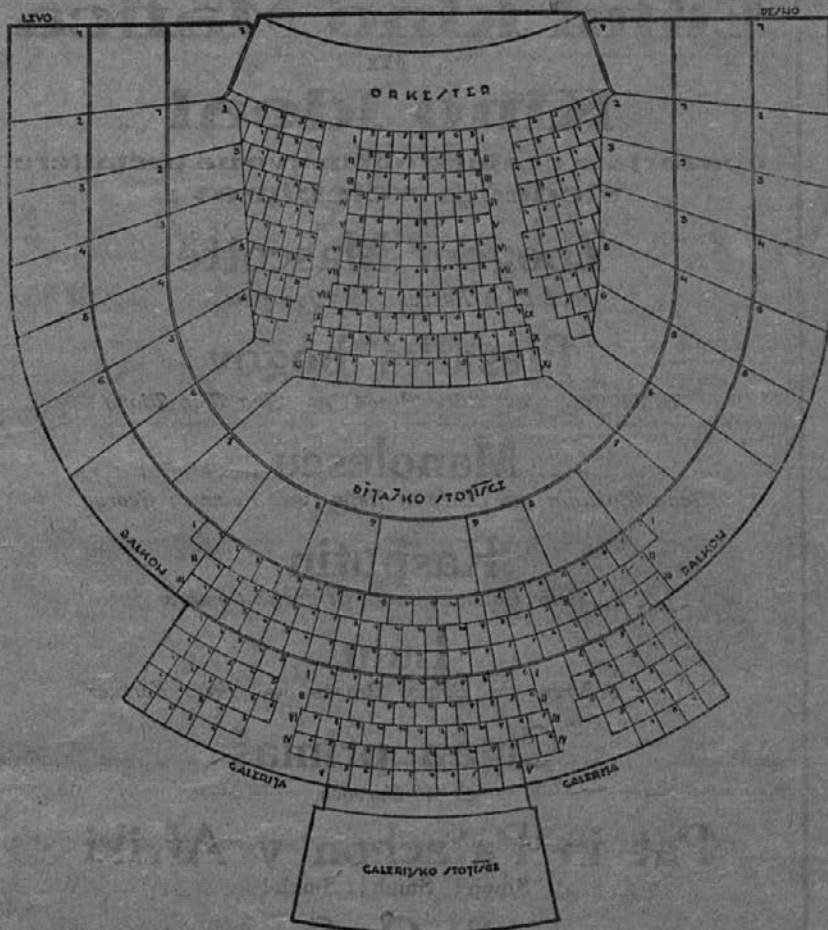
Pred nekaj tedni je bil na posetu pri svojem bratu v Zagrebu ravnatelj Metropolitan opere g. Rosenstock. Ob tej priliki ga je obiskal glasbeni kritik Hugo Hirschler (Hirški), znani nam skladatelj operete »Zmagovalka oceana«, ter ga naprosil za nekoliko podatkov o zavodu, ki je največji na svetu in po svoji stopnji svetovnoznan.

Rosenstock, ki je razmeroma še zelo mlad in ki je sijajno in zavidanja vredno kariero napravil v zelo kratkem času, pripoveduje sledeče:

»Sezona v Metropolitan operi traja 7 mesecev. Angažiranih je poleg prvovrstnega orkestra, opernega zbora, baleta, od solistov 33 sopranov, 13 altov, 17 tenorjev, 12 basov i. t. d. Imamo svoj lastni vlak, s katerim potuje ansambl redno po en- do dvakrat na teden v Filadelfijo in Brooklyn. Vsaka opera se poje v originalnem jeziku, prevodi sploh ne eksistira. Metropolitan opera ima 3500 sedežev. Lože oddaja društvo newjorških milijonarjev, seveda v prvi vrsti svojim članom, ki pa — žal — ne morejo priti vsi na vrsto. Radi tega nameravajo zgraditi drugo, še večje gledališče. Parcela v ta namen je že kupljena. Stane »samo« 18 milijonov dolarjev (po naše, samo zemljišče, eno milijardo in 8 milijonov dinarjev). Naša opera ne pozna denarnih težkoč, ako ravnatelj izrazi samo željo, je že ugodeno. —

Lastnik in izdajatelj: Uprava Nar. gledališča v Ljubljani. Predstavnik: Oton Župančič. Urednik: M. Polič. — Tiskarna Makso Hrovatin, vsi v Ljubljani.

RAZVRSTITEV SEDEŽEV V OPERI

Protinikotin „Nicotless“

je zdravju neškodljivo,
sigurno raztrovalno de-
lujoče sredstvo, ne da
bi vplivalo na kvaliteto,
okus in aromo tobaka.
Dobi se v lekarnah, dro-
gerijah in trafikah

Elitni kino Matica **in** **Kino Ideal**

**opozarjala cenjeno občinstvo na premijere
sledenih velefilmov:**

Zbogom Mascotte

Lillian Harvey ~ Igo Sym

Plesalka bogov

Gilda Gray ~ Clive Brook ~ Ana May Wong

Manolescu

Ivan Možuhin ~ Brigita Helm ~ Heinrich George

Rasputin

Vladimir Gajdarov ~ Grigorije Chmara

Lulu

Franz Lederer ~ Louise Brooks ~ Fritz Kortner

Cigan primaš

Ernst Verebes

Pat in Patachon v Afriki

Smeh! Smeh! Smeh!

S. O. S.

Liane Haid ~ Alfons Fryland

Baskervilski pes

Detektivski veležlager po znamenitem romanu Sherlock Holmesa

Grof Monte Christo

Po romanu A. Dumasa

Žena brez sramu

Greta Garbo ~ John Gilbert

Prebujenje

Vilma Banky

Stric Tomova koč

Po znamenitem istoimenskem romanu

Štirje vragi

Melodija krvi